

Fietszadels getest

Het moment van teleurstelling over een fonkelnieuwe fiets komt soms al na de eerste lange tocht. Zadelpijn! Want het standaard op de fiets gemonteerde zadel is niet altijd het meest comfortabele en is ook niet altijd afgestemd op jouw zitvlak en zithouding. Vandaar dat je in fietswinkels zo veel verschillende typen tegenkomt. We zijn op pad geweest met 21 zadels voor een vergelijking.

De zadels worden vakkundig op de fietsen gemonteerd en afgesteld

Sinds de komst van het gelzadel is het zitcomfort van fietsen flink vooruitgegaan. Gel zorgt ervoor dat de druk op de bloedvaten en zenuwen beter wordt verdeeld dan bij een traditioneel zadel met schuimvulling. Inmiddels hebben fabrikanten ook het gelzadel verder ontwikkeld. Zo maakt de uitvinder van het gelzadel, de Italiaanse fabrikant Selle Royal, een serie zadels onder het label Lookin 3D. Deze zadels zijn opgebouwd uit een mix van PU-schuim dat zorgt voor stabiliteit, gel dat de druk verdeelt en visco-elastisch materiaal (VEI) als glijmiddel dat gel makkelijk verplaatst bij te hoge druk. Want als het zich door de druk van het lichaamsgewicht ophoopt, komen zenuwen en bloedvaten alsnog in de knel, zo luidt de drijfveer achter deze noviteit. Het zadelmerk Terry claimt de oplossing te hebben gevonden in geperforeerde gel. Die voorkomt dat gel op plekken met een hoge druk wordt weggedrukt om vervolgens op een andere plek te veel druk uit te oefenen op de zenuwen en bloedvaten. Loopt de druk in de gel te hoog op, wordt die opgevangen doordat de perforaties zich vullen. Dan de uitsparing in het zadel, in de vorm van een aan de onderzijde open of dichte sleuf. De merken zijn het onderling niet eens over het nut ervan. Lookin laat een welving of sleuf achterwege, omdat die een hogere druk op de zenuwen en bloedvaten kan veroorzaken. Terry daarentegen past de sleuf wel toe, omdat die overmatige opbouw van gel op juist de meest gevoelige plek – de schaamstreek – zou tegengaan. Het grootste deel van de zadels in ons overzicht is geveerd door middel van blokjes elastomeer, een sterke, veerkrachtige kunststof. Daarin zien we weer twee uitvoeringen, met losse elastomeerblokjes of geïntegreerd aan het zadel. Sommige zadels zijn uitgerust met metalen spiraalveren.

De vergelijking

Comfort is de insteek van onze vergelijking tussen de zadels voor de recreatieve fietser. Dat betekent dat we één criterium meteen al laten vallen: snelheid. Want comfort en prestaties zijn onverengbare grootheden als het om fietszadels gaat. Vandaar dat je een wielrenner nooit zult zien met een goed geveerd, breed, al dan niet met gel gevuld zadel. Die wil zijn beenkracht immers omzetten in snelheid, niet in veerkracht. Een representatief team fietsers van Toervereniging Zoetermeer '77 heeft met elk zadel tientallen kilometers gefietst. De ventilatie-eigenschappen zijn zo goed als mogelijk is beoordeeld. Leren zadels scoren in testen

altijd goed op ventilatie-eigenschappen, doordat leer ademt en vocht opneemt. Zadels met een gesloten kunststof dek scoren op dit punt slechter. De meeste zadels in dit artikel zijn voorzien van een bevestiging met evenwijdige bevestigingsstangetjes. Die maken het makkelijk het zadel horizontaal te verstellen. Bij zadels met een zogeheten 'stropbevestiging' zijn de instelmogelijkheden beperkt. Duurzaamheidsaspecten als weer-, UV-, en corrosiebestendigheid zijn niet aan de orde geweest. In totaal hebben we 21 zadels onder de loep genomen: 6 dames-, 9 heren- en 6 unisexzadels (zowel voor dames als heren). De beoordeling hebben we omgezet in een rapportcijfer.

BROOKS

Van het Engelse zadelmerk Brooks, dat bekend is van de leren zadels, hebben wij één model in zowel dames als heren uitvoering ter beschikking gehad. De B67(S) is een zadel voor elke dag. Het zadel vraagt enige inzittijd. Prettig is het slanke model en de mogelijkheid de spanning van het leren dek aan te passen. Een kernleder zadel veert een lange inrijperiode maar is dan een zadel waar je jarenlang plezier van kan hebben. We hebben zowel een dames als heren uitvoering getest, maar één beoordeling gegeven. De zadels zijn op maatvoering na verder identiek.

CORDO

Cordo is het huismerk van AGU, de bekende leverancier van vooral fietskleding. Enkele modellen worden voor AGU exclusief bij Selle Royal in Italië geproduceerd. De sportieve Cordo zadels uit de test komen uit het Verre Oosten. Drie modellen worden aan de tand gevoeld. De stangen van de bevestigingsbrug bij de City Rider liepen niet evenwijdig waardoor montage en goed vastzetten lastig was.

PRO

Pro zadels worden door Shimano Benelux verkocht. Pro voert een serie fietsonderdelen en accessoires die steeds meer terrein veroveren. Het is ons niet bekend waar de zadels worden geproduceerd. Gelet op de achtergrond van Shimano zal dat ongetwijfeld in het Verre Oosten zijn.

SELLE ITALIA

Selle Italia, de naam zegt het al, komt uit het land van wijn en

deelnemers en webcams met zicht op de werkplaats. Voor de initiatiefnemers van Bureau TOP was het gespannen afwachten op de respons. Die bleek boven verwachting. In totaal 50 scholen zonden 880 originele fietsontwerpen in. Dat gaf de jury, met onder andere wereldkampioen baanwielrennen Theo Bos en ontwerper Basten Leijh, flink wat te doen. Uiteindelijk werden 27 ontwerpen van 18 verschillende scholen uitverkoren om de Bike-a-licious-behandeling te ondergaan. De prijswinnaars mochten daarvoor nog even afscheid nemen van hun eigen gewone fiets, voordat die onherkenbaar zou worden veranderd door een grondige make-over in de productiehul van machinebedrijf Wagenveld BV. Gewoonlijk maakt Wagenveld machines voor het recyclen van papier, maar speciaal voor Bike-a-licious was er bij het bedrijf een fietswerkplaats ingericht. Daar kon het zogenaamde B-team, een groep fietsmouteurs en één lassende dame, enthousiast met de make-over aan de slag.

Van discotandem tot visfiets

Het B-team had genoeg om zijn tanden in te zetten. Aan fantasie had het de fietsontwerpers niet ontbroken, de meest aparte frames, sturen, wielen en accessoires waren getekend. Om nog maar niet te spreken van de speciale themafietsen die waren bedacht. Een lieveheersbeestjefiets tegen zinloos geweld, een discofiets compleet met zwaallicht en een echte visfiets met handige bak voor de visspullen en visdesignwielen. Werk aan de winkel dus. De alledaagse fietsen werden door de lasser, frezer, verfspuiter en fietsmaker omgetoverd in unieke raspaardjes. De B-teamleden konden er al hun creativiteit, oplossend vermogen en zweetdruppels in kwijt. Maar dan zonder de veiligheid en berijdbaarheid van de fiets uit het oog te verliezen.

Het eindresultaat werd vervolgens als bouw pakket naar de diverse scholen gebracht. Daar werden de fietsen in bijzijn van de prijswinnaar en enthousiaste schoolgenoten in elkaar gezet door iemand van het Bike-a-licious team. Niet alleen gaf zo'n officiële 'onthulling' een nog wat feestelijker tintje aan de wedstrijd, ook maakten de leerlingen op die manier van dichtbij kennis met fietstechniek in de praktijk.

Veel succes

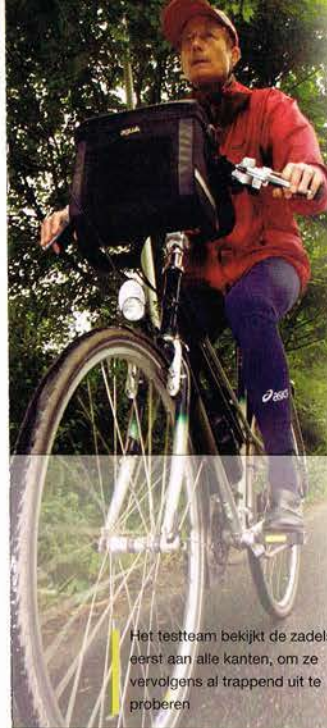
De prijswinnaars en omstanders reageerden bijna zonder uitzondering heel enthousiast op het eindresultaat van Bike-a-licious. Sommigen klaagden wel dat het niet helemaal precies geworden was wat ze hadden ontworpen - wat soms simpelweg fysiek niet mogelijk was - en een paar anderen wilden zich koel en cool houden voor hun schoolgenoten. Maar toch reden ze maar al te graag even een showronde over het schoolplein, was hun interesse voor techniek gewekt en werden hun Bike-a-licious fietsen vast onderdeel van het woon-schoolverkeer.

Wordt vervolgd

Gestimuleerd door het grote succes van deze eerste Bike-a-licious, besloot Bureau TOP in samenwerking met onder andere Batavus ook een fietsontwerpwedstrijd voor groep 7 van de basisschool uit te schrijven. Hier zijn maar liefst 2130 fietsontwerpen voor binnengekomen. De ontwerpen zijn allemaal beoordeeld en de vijf prijswinnaars zijn inmiddels bekend gemaakt. De klas van het winnende ontwerp kreeg een rondleiding bij fietsfabriek Batavus en een les fietstechniek. De bedoeling is komend jaar een nieuwe Bike-a-licious te starten, met hopelijk nog meer fantasie en fietsen.

Op het schoolplein werden de fietsen officieel onthuld en enthousiast uitgeprobeerd

Het testteam bekijkt de zadels eerst aan alle kanten, om ze vervolgens al trappend uit te proberen

Opmerkingen van de testers

- Jan: Brooks B 67, hard maar toch comfortabel, vering is wel wat stug.
- Mirjam: Cordo Ergo Sport, ik ben gewend veel te fietsen, maar vind hem en beetje aan de harde kant. Van mijn eigen Cordo barste het dek al na een jaar.
- Aafke: Selle Italia FLX, een heerlijk zadel met een opmerkelijk mooie uitstraling.
- Helen: Selle Royal Carbonlook, te kort en te breed van voren.
- Martin: Selle Royal Lookin, kan geen goede houding vinden, lijkt alsof er een kuiltje in zit.
- Ineke: Selle Royal Royal Gel dames, framebrug eigenlijk te kort om het zadel bij het instellen naar voren of achteren te schuiven.
- Albert: Selle San Marco TRC vv te kort, te breed en te zacht.
- Rob: Sportourer, goed zadel, zit prettig.
- Jan: SQUALAB 602 Ergolux, heel goed zadel, uitstekende vormgeving, weinig druk op de verkeerde plekken.
- Ken: Terry Molto, een beetje last gehad binnenkant bovenbeen.
- Ria: Terry Molto Riva, een beetje last van mijn zitvlak, rit van 20 km.
- Astrid: Terry Riviera, uitstekend zadel.

zon. Het merk is gestart in 1897 in Milaan en is later verhuisd naar Rossano Veneto. Het heeft dus meer dan 100 jaar ervaring en is vooral gericht op de wielersport. Bekende renners, zoals Merckx, Gimondi, Hinault, Indurain en Ullrich, hebben met dit merk zadel klinkende overwinningen behaald. Selle Italia maakt ook zadels voor hybride en sportfietsen waarvan wij er één onderhanden hebben genomen.

SELLE ROYAL

Dit Italiaanse merk siert een groot deel van de fietsen die uit de fabriek komen. Selle Royal heeft zo'n 50 verschillende modellen en uitvoeringen in het assortiment. Dit gaat van goedkope kunststof zadels tot luxe modellen met leder dek. Wij hebben vier modellen die veel verkocht worden in de test beoordeeld. De stangen van de bevestigingsbrug bij de Royal Gel liepen niet evenwijdig waardoor montage en goed vastzetten lastig was.

SELLE SAN MARCO

Dit is een van de vele Italiaanse zadelmerken die zijn sporen vooral in de sportzadels voor racefietsen heeft verdiend. Wereldberoemd is het Selle San Marco Rolls zadel met de glimmende koperen strip achter. Vele racers en toerfietsers zweren nog steeds bij dit zadel. Maar ook voor hybrides en sportfietsen heeft dit merk de nodige zadels in het assortiment. Alle modellen scoren goed in de test. De cijfers liggen erg dicht bij elkaar.

SPORTOURER

Een nieuw merk, maar van een vertrouwde fabriek, namelijk Selle Italia. Het merk is exclusief voor Nederland en België. Het bijzondere aan dit zadel is dat het niet alleen vering heeft, maar ook demping. In de elastomeerblokken zijn twee tegenpolige magneten die de vering verzorgen. De demping wordt door de elastomeren verkregen. Je kunt het vergelijken met de schokdempers van auto's. Van de magneten merk je weinig, maar het oordeel is uitstekend.

SQUALAB

Een in Nederland nog vrij onbekend merk, maar in het land van oorsprong Duitsland zeer geliefd. In vergelijkende onderzoeken heeft het SQUALAB zadel uitstekend gescoord. De benadering is wetenschappelijk professioneel. De anatomie van de mens is doorslaggevend en de zadels zijn daarom in dezelfde uitvoering in verschillende breedten leverbaar. Er is één 'maar', de leverancier moet over apparatuur beschikken om de stand van de zitbotjes op te meten. Daarvoor heeft het merk apparatuur, namelijk de bodyscanning. De zadels worden geleverd met elastomeerblokken in verschillende hardheden, die voor de vering zorgen. Afhankelijk van het persoonlijk gewicht en wens kunnen deze blokken gemakkelijk vervisseld worden. Het is een uitstekend zadel, maar gelet op de prijs zou het een leren dek moeten hebben. Het oordeel voor de comfort is de hoogste in de test, terwijl het zadel erg hard aanvoelt bij een eerste rit.